

**Zdravý Liberecký kraj
a místní Agenda 21 v roce 2020**

místní Agenda **21**

Motto:

„Nedědíme Zemi po našich předcích, nýbrž si ji vypůjčujeme od našich dětí.“
Antoine de Saint-Exupéry

Základní informace

Kontext projektu:	Dlouhodobé aktivity Libereckého kraje k budování značky Libereckého kraje jako kraje, který systémově směřuje k rozvoji svého území v souladu s principy udržitelného rozvoje, a to nejen naplňováním zákonných norem a předpisů, ale i podporou široké škály možných dobrovolných aktivit u zástupců veřejné správy, podnikatelů, nevládních organizací, studentů i široké veřejnosti. Koncept udržitelného rozvoje je vnímán jako zastřešující princip strategického plánování Libereckého kraje.
Cíl projektu:	Posílení systémového provázání aktivit směřujících k udržitelnému rozvoji kraje, průběžnému zlepšování ukazatelů zdraví a kvality života, a to jak v oblasti aktivit samosprávy kraje včetně úřadu kraje (aktivity „dovnitř“), tak v oblasti partnerské spolupráce samosprávy kraje a úřadu kraje s relevantními zainteresovanými subjekty (obce, organizace veřejného sektoru, podnikatelské subjekty, nevládní organizace, široká veřejnost) – aktivity „ven“. Pojem „Zdravý kraj“ tedy není v rámci projektu „Zdravý Liberecký kraj“, spojován pouze s představou „zdravého“ jedince. Pojem „zdravý“ vyjadřuje v názvu projektu nejen kontext zdravého jedince, ale také zdravé životní prostředí, zdravé podmínky pro podnikání, vysokou kvalitu života, rozvoj regionu v souladu s principy udržitelného rozvoje.
Věcné východisko projektu:	Členství v zájmovém sdružení právnických osob Národní síť Zdravých měst ČR (dále NSZM), se sídlem Na Poříčí 1041/12, 110 00 Praha 1, IČ: 61385247
Schválení orgány kraje:	usn. č. 198/11/ZK ze dne 31. 5. 2011 – schválení vstupu do NSZM a Deklarace Projektu Zdravý Liberecký kraj
Základní závazky vyplývající z podpisu Deklarace:	• Přijetím deklarace byl potvrzen závazek kraje o naplňování zásad a cílů základních dokumentů Evropské unie a organizace spojených národů, které se zabývají oblastmi udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života (Agenda 21, Zdraví 2020, ...a další – viz kap. Koncepční východiska) • Kraj zajistí nezbytné podmínky a zázemí pro řízení a realizaci projektu Zdravý Liberecký kraj (dále jen Projekt) • Strategický rozvoj kraje bude probíhat v kvalitě místní Agendy 21 (dále jen MA21 - od roku 2006 je zařazena mezi oficiální metody kvality veřejné správy), tedy s cílem dlouhodobě udržitelného rozvoje kraje a v partnerské spolupráci s občany kraje a zainteresovanými subjekty, a to jak s úřady a institucemi, tak se zástupci hospodářského a nevládního sektoru.
Odpovědný politik pro projekt Zdravý Liberecký kraj a místní Agendu 21:	Jiří Ulvr, člen rady kraje, řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova od 22. 12. 2020 Michal Kříž, člen rady kraje, řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a územního plánování 26. 5. 2020 - 21. 12. 2020 Radka Loučková Kotasová, členka rady kraje, řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a územního plánování od 29. 3. 2017 - 25. 5. 2020
Resortní spolupráce:	Projekt je od samého počátku realizován v úzké spolupráci resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova a resortu zdravotnictví. Gestorem aktivit projektu spadajících pod resort je člen rady kraje, kterému bylo svěřeno řízení tohoto resortu. Za odbor zdravotnictví se na realizaci projektu podílí zejména Alena Riegerová, vedoucí odboru zdravotnictví a

	Blanka Ptáčková, odborná pracovnice oddělení ekonomiky a zdravotní politiky odboru zdravotnictví. V roce 2020 jsme v rámci konkrétních aktivit spolupracovali s resortem životního prostředí a zemědělství, resortem sociálních věcí a s odborem územního plánování a stavebního řádu - oddělením územního plánování.
Koordinátor projektu:	Ivana Hujerová, koordinátorka neziskového sektoru a místní Agendy 21, odbor regionálního rozvoje a evropských projektů

Základní pojmy

Světová zdravotnická organizace (zkratka WHO) – agentura Organizace spojených národů (United Nations – zkratka UN). Dle statutu je jejím základním posláním „dosažení všemi lidmi nejvyšší možné úrovně zdraví“. Jednou z mnoha aktivit naplňujících tento cíl bylo **iniciování mezinárodního projektu Zdravé město Světové zdravotnické organizace (WHO Healthy Cities Project)** v roce 1988. Za dobu svého trvání vzniklo v Evropě více jak 1300 Zdravých měst v 31 zemích. Cílem je podpora zdraví a zvyšování kvality života ve městech, s důrazem na roli místních autorit a samospráv.

Národní síť Zdravých měst České republiky (zkratka NSZM) – asociace místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. Metodicky se věnuje roli místních samospráv v procesu implementace vize rozvoje společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje na místní úrovni – místní Agendě 21. **Zdravá města, obce a regiony** se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní, zdravé, příjemné a udržitelné místo pro život, na základě dohody s místními obyvateli. NSZM vznikla v roce 1994 a je certifikovanou organizací pro realizaci mezinárodního projektu Zdravé město Světové zdravotnické organizace (WHO Healthy Cities Project).

Místní Agenda 21 (MA21) - mezinárodní program pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. **Základním východiskem** je dokument **Agenda 21** (viz informace kap. 3), který ve své kapitole 28 uvádí místní úřady (veřejnou správu) jako právě ten subjekt, který hraje zásadní roli ve formulaci místních politik směřujících k udržitelnému rozvoji místní komunity, spolupráci klíčových aktérů, budování partnerství. Veřejná správa a její orgány jsou vnímány jako subjekt, který disponuje nejen zájmem a vůlí, ale také potřebnými pravomocemi a nástroji k uskutečnění cílů, které byly definovány za spolupráce s občany a místními klíčovými aktéry. Nejčastěji je pojem MA21 vysvětlován jako proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech. Jedním z hlavních principů je rovnováha mezi sférou hospodářského rozvoje, sférou sociálního rozvoje a oblastí životního prostředí. V procesu je zdůrazněna účast veřejnosti a otevřená spolupráce mezi jednotlivými subjekty, jako jsou veřejná správa, nevládní organizace, podnikatelské subjekty, účelová zařízení, zájmové skupiny, věda a výzkum i široká občanská veřejnost.

Místní – odkazuje na místo působení

Agenda – seznam věcí, které je potřeba udělat, aby bylo dosaženo cíle

21 – odkazuje na 21. století a na problémy, které lidstvo musí řešit

Udržitelný rozvoj – „Udržitelný rozvoj je takovým rozvojem, který naplňuje potřeby přítomných generací, aniž by ohrozil schopnost naplňovat je i generacím budoucím“ – (Gro Harlem Brundtland - 1987). Evropský parlament definoval udržitelný rozvoj jako „zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace“. Podle českého zákona o životním prostředí je jím „takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“.

Principy udržitelného rozvoje

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky stanovuje následující principy,

- rovnováha tří pilířů udržitelného rozvoje

- soudržnost a integrace politik a řízení
- předběžná opatrnost
- generační a mezigenerační odpovědnost
- rovné příležitosti
- partnerství
- mezinárodní odpovědnost

Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006-2020 uvádí tyto principy:

Propojení základních oblastí života	Ekonomika, společnost, životní prostředí
Dlouhodobá perspektiva	Strategické plánování se zvažováním dopadů realizovaných aktivit
Kapacita životního prostředí je omezená	Nejen z hlediska zdrojů, ale i znečištění
Předběžná opatrnost	Důsledky ne všech našich činností jsou vždy známy, je na místě být opatrný
Prevence	Je efektivnější než následné řešení dopadů
Kvalita života	Má rozměr nejen materiální, ale také zdravotní, společenský, etický, estetický, duchovní, kulturní atd.
Sociální spravedlnost	Příležitosti a zodpovědnosti by měly být děleny mezi země, regiony i mezi rozdílné sociální skupiny. Chudoba je ohrožující faktor udržitelného rozvoje
Zohlednění vztahu „lokální – globální“	Činnosti na místní úrovni ovlivňují problémy na úrovni globální
Vnitrogenerační a mezigenerační zodpovědnost	Zabezpečení národnostní, rasové a jiné rovnosti, respektování práv všech současných i budoucích generací na zdravé prostředí a sociální spravedlnost
Demokratické procesy	Zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů od počátečních fází, usnadňuje obecnou podporu pro realizaci

Koncepční východiska

Nadnárodní úroveň	
Agenda 21 (1992 – Rio de Janeiro)	Dokument OSN, který byl přijat na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji. Zastřešující strategický dokument
Aalborgská charta – Charta evropských měst a obcí směřujících k udržitelnému rozvoji (1994)	Dohoda se zabývá udržitelným rozvojem a dopravou, navazuje na program Agenda 21. Podepsalo ji cca 2600 evropských měst ze 42 zemí.
Johannesburská deklarace o udržitelném rozvoji a Implementační plán (2002)	Přijaty na Světovém summitu o udržitelném rozvoji (tzv. Summit Země 2002) – rozpracovávají dokumenty přijaté v roce 1992 v Rio de Janeiro.
Aalborgské závazky – konference Aalborg +10 (2004)	Stanovení deseti tematických rozvojových oblastí udržitelného rozvoje
Budoucnost, kterou chceme (2012 – Rio de Janeiro)	Dokument, který byl přijat na Konferenci OSN o udržitelném rozvoji (Rio+20) – potvrzení kontinuity úsilí o udržitelný rozvoj, rozvoj zelené ekonomiky.
Zdraví 2020 (2012)	Dokument WHO - Program Zdraví pro všechny v evropském regionu Světové zdravotnické organizace (WHO), formulace evropské strategie WHO. Evropská politika pro zdraví a kvalitu života
Obnovená strategie Evropské unie pro	Navazuje na strategii z roku 2001, jejím obecným cílem je určovat a

udržitelný rozvoj (2006) a Evropa 2020	rozvíjet činnosti, jež Evropské unii umožní dosáhnout trvalého zvyšování kvality života pro současné i budoucí generace prostřednictvím rozumného využívání zdrojů i potenciálu. Zastřešující strategický dokument
Agenda 2030 – Cíle udržitelného rozvoje (2015)	Dokument OSN – schválen v září 2015 na světovém summitu OSN v New Yorku - stanoveny 17 cílů udržitelného rozvoje. Zastřešující strategický dokument
Národní úroveň	
Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (2010)	Koncepce vlády ČR – konsensuální rámec pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru, východisko pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů i pro meziresortní spolupráci a spolupráci se zájmovými skupinami.
Strategický rámec Česká republika 2030 (2016)	aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje z roku 2010
Zdraví 2020 – Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva	Koncepce vlády ČR, vychází z deklarace členských států Světové zdravotnické organizace a formuluje cíle na české podmínky Zastřešující strategický dokument
Koncepce podpory MA21 v ČR do roku 2020	Koncepce Vlády ČR stanovující priority a opatření k podpoře MA21
Akční plán ke Koncepci podpory MA21 v ČR na období 2012 – 2020	Pracovní skupina Rady vlády pro udržitelný rozvoj
Regionální úroveň	
Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006-2020	Koncepční dokument LK
Program rozvoje Libereckého kraje 2014-2020 (2014)	Střednědobý strategický dokument
Zdravotní politika Libereckého kraje (2002, kontinuální aktualizace)	Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatel - konceptní dokument Libereckého kraje – resortu zdravotnictví

Organizační zabezpečení konceptu udržitelného rozvoje na národní úrovni

Rada vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR) byla zřízena usnesením Vlády ČR v roce 2003 jako stálý poradní, iniciační a koordinační orgán pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení. V roce 2006 byla převedena do gesce Ministerstva životního prostředí ČR (MŽP), kde působila až do poloviny roku 2014. Usnesením Vlády ČR ze dne 9. června 2014 bylo rozhodnuto o **převodu činností spojených s fungováním RVUR z MŽP na Úřad vlády k 1. 7. 2014**. Do agendy RVUR byla včleněna věcná agenda Národní ekonomické rady vlády.

V rámci RVUR působí několik výborů, a to:

- Výbor pro strategické řízení a implementaci
- Výbor pro socioekonomický rozvoj
- Výbor pro udržitelné municipality
- Výbor pro udržitelnou energetiku
- Výbor pro koordinaci pozic České republiky k udržitelnému rozvoji
- Výbor pro udržitelnou dopravu
- Výbor pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji
- Výbor pro krajinu, vodu a biodiverzitu

Jednou z pracovních skupin RVUR je **Pracovní skupina pro místní Agendu 21**. Stálým hostem je zástupce Libereckého kraje (koordinátorka Projektu Zdravý Liberecký kraj).

Mimo to je Liberecký kraj také členem **Pracovní skupiny pro udržitelný rozvoj regionů, obcí a území**, který je komunikační a konzultační platformou Ministerstva pro místní rozvoj pro koncept udržitelného rozvoje (zástupcem LK je vedoucí oddělení rozvojových koncepcí).

Metodika realizace projektu Zdravý kraj – místní Agenda 21

V Koncepci podpory místní Agendy 21 v ČR je MA21 definována následovně:

„MA21 je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni.“

V rámci projektu Zdravý kraj (a MA21) jsou využívány postupy a **kritéria místní Agendy 21, které byly vyvinuty Pracovní skupinou pro MA21 Rady vlády pro udržitelný rozvoj.**

Pro měření úrovně kvality MA21 je využívána sada kritérií. „A“ (nejvyšší) – „D“ (nejnižší). Těmto kategoriím předchází ještě tzv. „nulová“ kategorie „Zájemci“. Každá z kategorií má svá vlastní kritéria a jasně měřitelné ukazatele, které hodnotí úroveň realizace procesu MA21 v dané municipalitě. **Předpokladem pro splnění celé kategorie je naplnění a zdokumentování všech v ní obsažených Kritérií MA21.**

Jednotlivé kategorie lze stručně charakterizovat následovně:

Kategorie D: Organizační nastavení pro zajištění zvyšování kvality veřejné správy

Kategorie C: Komunikace s veřejností k udržitelnému rozvoji/zdraví

Kategorie B: Strategické řízení k udržitelnému rozvoji/zdraví

Kategorie A: Místní stav udržitelně se vyvíjející komunity a trendy udržitelného rozvoje

Zásadní součásti místní Agendy 21:

- Organizační zázemí, plánování a hodnocení postupu MA21
- Zapojení veřejnosti, místní partnerství, komunitní plánování ke kvalitě života a udržitelného rozvoje (dále také UR)
- Strategické řízení k udržitelnému rozvoji, monitorování UR
- Komunikace, propagace, informovanost, sdílení dobré praxe
- Financování, motivace v rámci MA21

Kritéria MA21 jsou v podstatě metodickými a technickými předpoklady pro realizaci principů udržitelného rozvoje v **tematických rozvojových oblastech UR**, které byly definovány Aalborgskou chartou udržitelných měst:

- Správa věcí veřejných a udržitelný rozvoj
- Životní prostředí
- Spotřeba a výroba
- Doprava a mobilita
- Zdraví
- Místní ekonomika
- Vzdělávání a výchova
- Kultura a volný čas
- Sociální prostředí
- Venkov, krajina, zemědělství
- Globální odpovědnost

Zdravý Liberecký kraj a místní Agenda 21 v roce 2020

Všechny resorty LK svou činností a aktivitami naplňují cíle Programu rozvoje Libereckého kraje, který respektuje v plné šíři principy udržitelného rozvoje a zapojováním veřejnosti a budováním partnerství (veřejná správa, neziskový sektor, podnikatelský sektor) tak podporují systematický přístup k udržitelnému rozvoji obcí, měst, regionů: **Brožura** Co se nám povedlo a na čem pracujeme [LIBERECKÝ KRAJ 2020](#)

Členství LK v Národní síti Zdravých měst

- V rámci **celostátních aktivit** jsme kontinuálně spolupracovali s [kanceláři NSZM](#). Forma spolupráce byla ovlivněna pandemií koronaviru.
- V rámci **akreditovaného vzdělávání** a společných aktivit (v roce 2020 on-line) jsme se setkávali s **koordinátory** MA21 členů Národní sítě Zdravých měst v Libereckém kraji: [Jilemnice](#), [Liberec](#), [Lomnice nad Popelkou](#), [Rokytnice nad Jizerou](#), [Turnov](#).
- **Výroční zpráva NSZM za rok 2020:** bude zveřejněna v průběhu března 2021 na [webu Národní sítě Zdravých měst](#)

Související aktivity KÚ LK (odbor životního prostředí a zemědělství KÚ LK)

- [Zelené úřadování](#) - ankety zaměstnanců, organizační směrnice ředitele KÚ LK „O ekologizaci provozu budovy Libereckého kraje“ a její vyhodnocení, tipy pro vaši domácnost:
- [Směrnice OS-08/05/11](#) a každoroční vyhodnocení naplňování směrnice o ekologizaci provozu budovy Libereckého kraje; směrnice stanovuje povinnosti krajskému úřadu jako subjektu veřejné správy v oblasti životního prostředí a ukládá s ekologizací související povinnosti zaměstnancům úřadu.

Sledované oblasti: nakládání s odpady, s vodami, energie, pracovní pomůcky, doprava, zeleň a ochrana přírody, vzdělávání a komunikace, nákup materiálů a služeb, zadávání veřejných zakázek.

a) Aktivity v rámci programu Zdravý kraj v roce 2020 – naplnění stanovených kritérií místní Agendy 21, kategorie D, kritéria 1.1.-5.1. – dokladování v neveřejné databázi CENIA Ministerstva životního prostředí ČR

Institucionální ukotvení

1.1 Odpovědný politik pro MA21

- **Jiří Ulvr**, člen rady kraje, řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova **od 22. 12. 2020**
- **Michal Kříž**, člen rady kraje, řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a územního plánování **26. 5. 2020-21. 12. 2020**
- **Radka Loučková Kotasová**, členka rady kraje, řízení resortu hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a územního plánování **29. 3. 2017-25. 5. 2020**

1.2 Koordinátor MA21

- **Ivana Hujerová**, koordinátorka neziskového sektoru a MA21

Průběžné vzdělávání: Institut komunitního rozvoje Ostrava – Komunitní plánování AK/PV-316/2006, 8.-9. 10. 2020, on-line

1.3 Neformální [Pracovní skupina](#) pro místní Agendu 21 a projekt Zdravý Liberecký kraj

1.4. Dokument [k MA21](#) schválený zastupitelstvem dne 15. 9. 2011

Akce – aktivity – informace

2.1 Plánování s veřejností

- Veřejné projednání [návrhu Aktualizace](#) Regionální surovinové politiky Libereckého kraje a možnost zaslat připomínky – červen 2020

Aktualizace dokumentu Regionální surovinová politika Libereckého kraje probíhá od roku 2017 a na základě podrobné analýzy území navrhuje opatření, zásady a kritéria pro využívání ložisek nerostných surovin na území Libereckého kraje.

- Veřejné projednání [návrhu Konceptce](#) environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v LK 2021+ - září 2020

3.1. Webová stránka s informacemi o MA21 [ZDRAVÝ LIBERECKÝ KRAJ A MÍSTNÍ AGENDA 21](#)

3.2 Informování veřejnosti o aktivitách Libereckého kraje – Uveřejňování zpráv o MA21 v místních/regionálních/celostátních tištěných médiích (vkládáno do on-line databáze)

- [Poprvé v historii Liberecký kraj staví nový úsek cyklotrasy](#) – září, Mladá fronta DNES
- [Transformace uvede hendikepované do 21. století](#) – říjen KRAJ, příloha (obecních a městských zpravodajů) Libereckého kraje
- [Doba levných zlatých ručiček je už dávno za námi](#) / Lipo.ink – srpen, Deník
- [Na boj proti suchu dává kraj desítky milionů](#) – červen, Deník

4.1 Partnerství veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru

- [Liberecký kraj sobě](#) - vytvoření www na podporu lokální ekonomiky

Téma: Dlouhodobá a systematická podpora regionálních výrobců a lokální ekonomiky

Veřejný sektor: Liberecký kraj, obce/města, na jejichž území působí regionální výrobci

Neziskový sektor: MAS Frýdlantsko, z. s., LAG Podralsko, z. s., MAS Krkonoše, o. s., Sdružení Český ráj, z. s.

Podnikatelský sektor: SEMTIX, s. r. o., regionální výrobci a řemeslníci, ARR, s. r. o.

5.1 Projednání roční pravidelné zprávy o MA21 a akčního plánu zlepšování MA21 radou nebo zastupitelstvem kraje

- Projednáno a schváleno na 6. mimořádném jednání Rady Libereckého dne 24. 3. 2020, [usnesení č. 578/20/mRK](#)

Ocenění pro Liberecký kraj

- **Dobrá praxe – PROVĚŘENO** (Národní síť Zdravých měst), **Strategické plánování s veřejností: Strategie rozvoje LK 2021-2027**, prezentace [k tvorbě strategie za účasti veřejnosti](#). **Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027** byla v Zastupitelstvu LK schválena dne 23. 6. 2020 usnesením č. 211/20/ZK.

- **Ocenění Chytrá města v kategorii Vize/idea Smart City** (Smart City Innovations Institut z.ú. / SCII pod záštitou ministerstva pro místní rozvoj) – 1. místo [Akční plán koncepce Chytřejší kraj pro Liberecký kraj](#)
- **Ambasador kvality České republiky** v kategorii veřejný sektor (Česká společnost pro jakost) – 4. místo [Krajský úřad Libereckého kraje](#)

Ocenění od Libereckého kraje

- **Cena hejtmána za společenskou odpovědnost** - [oceněným organizacím předána 22. 9. 2020](#)

Ostatní

Akce pro veřejnost

- **[Má vlast cestami proměn](#)**, slavnostní zahájení 20. 6. na Vyšehradě za účasti Libereckého kraje – Národní putovní výstava o účtě k domovu a odpovědnosti za svůj kraj. Přináší svědectví o příznivých proměnách zanedbaných míst a sídel v naší krajině. Díky odhodlání místních lidí a ochotě řady donorů se chátrající stavby mění v důstojné objekty s užitečnou náplní, veřejný prostor dostává novou tvář, sakrální objekty nacházejí svůj ztracený smysl a příroda se nadechuje k novému životu. Liberecký kraj je partnerem od roku 2013. [Výstava proměn z Libereckého kraje](#) byla k vidění [před sídlem LK v říjnu](#). Na základě internetového hlasování veřejnosti získala **ocenění obnova hradního areálu Valdštejn**.
- **EVROPSKÝ TÝDEN MOBILITY LIBEREC 2020, září** - Kampaň, ke které se připojuje většina evropských měst, usiluje o osvětu v oblasti udržitelného rozvoje, především dopravy. Motivuje občany k zamyšlení, změně dopravních návyků a tím k omezení individuální automobilové dopravy v centrech měst. Nabízí zdravější a ekologičtější alternativy. Cílem je snížení emisí i hlukové zátěže.

[Liberecký kraj se ve spolupráci se Zdravým městem Liberec](#) zapojil do každoroční kampaně účasti na hlavním programu dne 21. 9. 2020 v Liberci. Veřejnosti představil vozidla Libereckého kraje na elektropohon a hybridní pohon a věcnými cenami podpořil dlouhodobou soutěž **CHODÍM PĚŠKY**.

b) Další aktivity nemající vliv na plnění kritérií místní Agendy 21

- Jarní, [Letní](#), [Podzimní](#) Škola Národní sítě Zdravých měst (NSZM) – jarní zrušena bez náhrady, letní a podzimní ŠKOLA on-line
- Setkání Zdravých krajů NSZM – ZRUŠENO bez náhrady
- Ostatní vzdělávací aktivity NSZM – vše on-line, [veřejně přístupné webináře zde](#)
- Finanční podpora MA21 – Program Dotačního fondu LK 2.6 Podpora MA21 – uplatňování principů udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni – v roce 2020 [dotační program](#) zrušen

místní Agenda 21

Aktivity podporované v Programu 2.6 Podpora místní Agendy 21

- Vzdělávání a osvětové akce** • osvětové kampaně k udržitelnému rozvoji a podpoře zdraví (např. Den Země, Evropský týden udržitelného rozvoje, Evropský týden mobility/Den bez aut, Den bez tabáku, Dny zdraví, Dny bez úrazů, Dost bylo plastu, Prevencí proti rakovině, Fairtraidové město) a další akce k tématu MA21, Zdraví 21, Smart Cities a v jejich rámci tisk informačních, výchovných a vzdělávacích materiálů, pořádání soutěží, besed a vzdělávacích aktivit • činnost žákovských a studentských parlamentů, pořádání školních a studentských fór a kulatých stolů, zavádění zdravého životního stylu do škol
- Zapojování veřejnosti, transparentnost a kvalita veřejné správy** • zavádění metod a nástrojů posilujících systém řízení kvality ve veřejné správě (MA 21, ISO, EMAS, Společenská odpovědnost organizace a jiné) včetně poradenských služeb • aplikace nástrojů a metod zapojování veřejnosti a dalších zainteresovaných stran do řešení místních problémů (dotazníková šetření, diskuzní fóra, kulaté stoly k různým komunitním tématům, tvorba pocitových map, plánovací víkend, Tvorba vize komunity atd.) • zavádění nástrojů podporujících transparentnost veřejné správy (např. rozklíčovací rozpočty, mobilní aplikace pro komunikaci s veřejností, přímé přenosy jednání zastupitelstva, nástroje pro transparentnost veřejných zakázek, participativní rozpočet)
- Strategické plánování** • vypracování či aktualizace strategických rozvojových dokumentů za účasti veřejnosti (např. strategie udržitelného rozvoje nebo program/strategie vedoucí k udržitelnému rozvoji, strategie Smart City, zdravotní plány) • sledování a vyhodnocování vlastních indikátorů MA21 stanovených komunitní metodou – sociologické průzkumy, ankety, šetření spokojenosti apod. • sledování mezinárodně standardizovaných indikátorů udržitelného rozvoje – měření a vyhodnocování indikátorů dle metodiky ECI

Akce Libereckého kraje plánované a zrušené (pandemie)

- **KONVENT´A 2020** – duben, účast na veletrhu v Löbau: regionální produkty a řemesla, turistické regiony Libereckého kraje
- **Krajský Den Země** - duben
- **Konference KVALITY 2020** – květen
- Jak správně topit aneb **SMOKEMANovo desatero správného topiče** - červen
- **Pojďme žít zdravě** - říjen
- **Mapy kolem nás** - říjen
- **Konference Odpovědná pečující rodina** - říjen

Další aktivity sledované v rámci projektu Zdravý Liberecký kraj

- odbor regionálního rozvoje a evropských projektů – [Akční plán koncepce Chytřejší kraj pro Liberecký kraj](#)
- odbor regionálního rozvoje a evropských projektů – vyhodnocení indikátorů udržitelného rozvoje [Ekologická a uhlíková stopa](#) KÚ LK a LK [v návaznosti na ES 2008, 2010, 2015](#)
- odbor zdravotnictví – Zdravotní politika LK, [vyhodnocení akčního plánu 2010-2020](#)
- odbor ŽP a zemědělství – [Akční plán adaptace na změnu klimatu v podmínkách LK](#)
- odbor sociální – [Sociální služby LK](#), portál a aplikace
- odbor sociální – projekt [Systémová podpora práce s rodinou v Libereckém kraji](#)
- odbor dopravy – [Strategie cyklodopravy pro období 2021+](#)

Spolupráce s neziskovým sektorem

- Prostřednictvím **jednotného kontaktního místa na KÚ LK** spolupracujeme s Asociací veřejně prospěšných organizací ČR, místními akčními skupinami, jednotlivými NNO, Sítí mateřských center, Sítí pro rodinu a několika centrálními NNO LK. Problémy, které přináší spolupráce s neziskovým sektorem v rámci sdílení dobré/špatné praxe jsme v roce 2020 konzultovali s krajem Pardubickým, Moravskoslezským a Krajem Vysočina. NNO poskytujeme osobní, telefonické i písemné konzultace, zprostředkováváme spolupráci mezi jednotlivými organizacemi i mezi neziskovými organizacemi a podnikatelskými subjekty. Na základě spolupráce s Koalicí nevládek Pardubicka (KONEP) a neziskovými organizacemi v LK jsme v roce 2020 uspořádali dva semináře, navazující na kulatý stůl v roce 2019 „Burza filantropie i v Libereckém kraji?“, další aktivity v rámci certifikované metodiky Burza filantropie byly zrušeny.

V souvislosti s pandemií jsme úzce spolupracovali hlavně s [Asociací veřejně prospěšných organizací](#) ČR (člen [Rady vlády pro nestátní neziskové organizace](#) – RV NNO), zprostředkovaně s úřadem zmocněnkyně vlády pro lidská práva (místopředsedkyně RV pro NNO) a neziskovým organizací jsme předávali aktuální informace a poskytovali kontinuální podporu a poradenství dle jejich potřeb.

- **Sekretariát [Regionální stálé konference](#)** nabízí NNO prostřednictvím databáze nejen registraci projektů v Regionálním akčním plánu, ale pomáhá i vyhledat finanční zdroje na základě předložené strategie rozvoje organizace. Neziskovým organizacím jsou určeny informace zveřejňované na [www.pro NNO](#).

Liberecký kraj a COVID-19 v roce 2020

- Liberecký kraj přispěl přehledem vlastních opatření do publikace Ministerstva pro místní rozvoj České republiky [COVID-19 Sborník dobré praxe z regionů a měst](#). Přehled těch nejvýznamnějších zpracoval [sekretariát Regionální stálé konference Libereckého kraje](#).

Od roku 2019 je k pravidelné roční zprávě o projektu Zdravý LK a MA21 **přikládán Plán zlepšování** pro následující rok – **příloha č. 1**.

Plán zlepšování je nástrojem, který pomáhá formulovat, jakého zlepšení má být v daném roce **v rámci projektu Zdravý Liberecký kraj** dosaženo **v souladu s Kritérii MA21**. Součástí plánu jsou nejen cíle zlepšení pro daný rok, ale také termíny jejich plnění, odpovědní řešitelé a ukazatele úspěšnosti realizace.

Do plánu se nezačleňují veškeré dílčí aktivity, ale pouze klíčové činnosti v rámci projektu, dále pak činnosti, které se oproti předchozímu roku zavádí nově, případně se již zavedené aktivity jakkoli dále rozvíjejí, prohlubují, inovují.

Se zprávou o aktivitách v roce 2020 je předkládáno vyhodnocení Plánu zlepšování pro rok 2020.

Vyhodnocení Plánu zlepšování pro rok 2020

Aktivity:

- **Zdraví (vás) územní plán aneb Co je a co není ÚZEMNÍ PLÁN (ÚP)**

Termín: 6-10/2020

Ukazatel: tisk výukových prostředků, navázání spolupráce se středními školami v LK – **splněno**, trhací oboustranné mapy A3 – Co řeší územní plán / Co má obsahovat mapa / Úrovně ÚP / Územně správní členění ČR/ Stav územních plánů LK k 1. 1. 2020; dohoda o spolupráci se Střední školou stavební Liberec – pilotní projekt Zdraví (vás) územní plán (po stabilizaci prezenční výuky)

Řešitel: odbor územního plánování a stavebního řádu – oddělení územního plánování

Odpovědnost: koordinátorka MA21, politik pro MA21, resort regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova

- **Akční plán adaptace na změnu klimatu**

Termín: dle harmonogramu

Ukazatel: zpracovaný dokument - **splněno částečně**, říjen 2020: zveřejněna [pracovní verze návrhové části](#)

(schválení Akčního plánu adaptace na změnu klimatu v Zastupitelstvu LK dne 23. 2. 2021)

Řešitel a odpovědnost: odbor životního prostředí a zemědělství, resort životního prostředí a zemědělství

- **Vyhodnocení indikátorů udržitelného rozvoje Ekologická a Uhlíková stopa Libereckého kraje a Krajského úřadu Libereckého kraje**

Termín: dle harmonogramu

Ukazatel: zpracované dokumenty - **splněno**, dokumenty předány v termínu, [prezentace](#) zpracovatele v říjnu v rámci on-line jednání PS pro MA 21

Řešitel: odbor regionálního rozvoje a evropských projektů

Spolupráce: odbor životního prostředí a zemědělství

Odpovědnost: koordinátorka MA 21, politik pro MA 21, resort regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova

Příloha č. 1: Plán zlepšování pro rok 2021

Zpracovala:

Ivana Hujerová

odbor regionálního rozvoje
a evropských projektů